

Kapitalbudgeten.

Fonden för förlag till statsverket.

2:o) **Utbyggnad av staten tillhöriga gruvanläggningar i Malå socken m. m.** I förenämnda proposition nr 163 har Kungl. Maj:t (bilaga 13, punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 1 mars 1946) föreslagit riksdagen medgiva, att det för budgetåret 1945/46 anvisade investeringsanslaget till Utbyggnad av staten tillhöriga gruvanläggningar i Malå socken m. m. må anlitas för bestridande av kostnaderna för utförande av två diamantborrhål vid Lindsköldsgruvan i nämnda socken.

Riksdagen, som icke haft anledning till erinran mot att ifrågavarande diamantborrhål komma till utförande, medgiver att kostnaderna härför må bestridas från de medel, som inlevererats till kommerskollegium såsom ersättning för den uppkomna brandskadan. Dessa medel böra därför i enlighet med departementschefens förslag tillföras det för innevarande budgetår anvisade investeringsanslaget till Utbyggnad av staten tillhöriga anläggningar i Malå socken m. m.

Äberopande det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit, att det för budgetåret 1945/46 anvisade investeringsanslaget till Utbyggnad av staten tillhöriga gruvanläggningar i Malå socken m. m. må anlitas för bestridande av kostnaderna för utförande av två diamantborrhål vid Lindsköldsgruvan i nämnda socken.

Stockholm den 14 maj 1946.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 223.

Godkänd av första kammaren den 14 maj 1946.

Godkänd av andra kammaren den 14 maj 1946.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner angående en omprövning av räntan å vissa ur statens pensionsfonder beviljade äldre lån.

(Statsutskottets utlåtande nr 117.)

Till Konungen.

I två inom riksdagen väckta likalydande motioner, I: 204 och II: 350, har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en omprövning av räntan å ur statens pensionsfonder beviljade äldre lån med särskilt höga räntesatser, så att räntan å dessa lån bringades i bättre överensstämmelse med det allmänna ränteläget.

Över motionerna ha utlåtanden, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, avgivits av statskontoret och, efter samråd med fullmäktige för folkpensioneringsfonden, av pensionsstyrelsen, vilka utlåtanden fogats såsom bilagor vid statsutskottets utlåtande nr 117.

Riksdagen får till en början erinra om att frågan om en sänkning av dels medelräntenivån å lån ur pensionsförsäkringsfonden för att åstadkomma större överensstämmelse med ränteläget på den allmänna lånemarknaden, dels ock räntan av redan beviljade lån tidigare varit föremål för riksdagens prövning. Sålunda avslog 1936 års riksdag i angivna syfte väckta motioner.

I nu förevarande motioner har till stöd för förslaget om en omprövning av frågan om räntan å de ur statens pensionsfonder beviljade äldre lånen med särskilt höga räntesatser åberopats, att storleken av den försäkringsmässiga avsättningen till folkpensioneringsfonden numera minskats. Enligt riksdagens mening kan emellertid denna omständighet i och för sig icke motivera den av motionärerna ifrågasatta omprövningen. Riksdagen får härutinnan åberopa vad pensionsstyrelsen anfört.

Det är uppenbart att, såsom statskontoret och pensionsstyrelsen framhållit, principiella skäl kunna anföras mot en omprövning av här avsedda låneavtal, vilka enligt pensionsstyrelsens uttalande ingåtts med tillämpande av affärsmässiga principer och till räntesatser, som vid tidpunkten för lånens beviljande varit gällande i allmänna lånemarknaden. Å andra sidan synes icke kunna förnekas, att billighetsskäl kunna anföras för en omprövning av räntesatsen för sådana äldre lån till kommuner, som under en längre tid löpt och enligt lånevillkoren äro för avsevärd tid bundna med i förhållande till nuvarande ränteläge exceptionellt hög ränta. I förevarande sammanhang förtjänar jämväl uppmärksammas, att en olikformighet synes ha förekommit vid erbjudande av äldre lån, i det att erbjudande om konverteringsrätt i åtskilliga fall icke förekommit. Vidare må framhållas, att vissa kommuner på senare tid mot erläggande av gottgörelse för uppkommande förlust i samband med omplacering till lägre räntesats medgivits förtidsinbetalning av bundna lån. Riksdagen är medveten om att konsekvenserna av den av motionärerna föreslagna omprövningen kunna vara svåröverskådliga. För bedömande av det förevarande spørsmålet synes sålunda t. ex. önskvärt äga kännedom om av hypoteksinrättningarna i motsvarande fall tillämpad praxis. Riksdagen är icke beredd att på föreliggande utredning besluta en omprövning av lånevillkoren för här avsedda lån. Riksdagen anser emellertid, att spørsmålet är förtjänt av särskild uppmärksamhet, och vill för sin del förorda, att frågan av Kungl. Maj:t upptages till förutsättningslöst bedömande.

Stockholm den 14 maj 1946.

Med undersätlig vördnad.
